UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.D. Iacobi Marchantii, Pastoris Et Decani Covviniensis SS. Theolog. Professoris, Rationale Evangelizantivm

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

Lectio 15. De festo Purificationis Mariæ, & Oblationis Jesu Postquam impleti sunt dies purgationis Mariæ secundum legem Moysis, tulerunt illum in Ierusalem, ut sisterent eum Domino. Agitur in hac ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-56372

Visual Library

te ter ſanctum cum Angelis collaudare, & in ſpiritu ac veritate jugiter adorare.

Exempla.

HAs oblationes Chriſto offerre edocuit nos ſancta Gertrudis, à Deo prius ipſa edocta. Illa enim ſolemni Epiphaniæ Feſto, exemplo regalium oblationum offerebat Deo quaſi pro myrrha corpus Chriſti cum omnibus paſſionibus ſuis & meritis, quibus optabat apud Deum emendare omnia peccata hominum ab Adam uſque ad hominem noviſſimum; item pro thure animam ipſius devotiſſimam cum omnibus ſpiritualibus exercitiis, in ſuppletionem univerſalium negligentiarum; item pro auro ſuperexcellentiſſimam deitatem Chriſti cum delectatione fruitionis ejuſdem, in ſuppletionem defectuum omnium creaturarum. Tunc verò apparuit ei D. Jesus, eam oblationem inſtar digniſſimi Xenii ſanctiſſimæ Trinitati repræſentans. Viſaque eſt tota curia ob reverentiam totius oblationis, Chriſto eam deferente, velut procidere & adorare.

Alia vice dum eodem Feſto legeretur illud ex Evangelio, *Et procidentes adoraverunt eum, & obtulerunt ei munera*, memor perſonæ quæ ſæpe rogarat eam ut eo die Domino offerret aliquid pro ſe, requiſivit à Domino quid ſibi vellet offerri pro ea. Cui Dominus. *Offer mihi pedes ejus, manus, & cor.* Per pedes ſignavit deſideria; unde quia ferventer perſona illa deſiderat recompenſare mihi paſſionē meam, ſtudeat omnia gravamina ſuo cordi & corpori adverſantia patienter in unione paſſionis meæ tolerare, ad laudem & gloriam nominis mei, & totius Eccleſiæ utilitatem: & hoc pro myrrha electa acceptabo. Quia vero per manus ſignatur operatio, ſtudeat omnia tam corporalia quam ſpiritualia opera perficere in unione perfectiſſimorum operū ſanctiſſimæ humanitatis meæ: ſic nobilitata ſanctificabuntur, & pro immolatione thuris ſuaviter redolentis acceptabo. Similiter, quia per cor ſignatur voluntas; in omnibus agendis ſemper ab aliquo homine humiliter meam requirat voluntatem: & quicquid tunc ei conſultum fuerit licitum & honeſtum, ſuſcipiat pro meo beneplacito; idque pro puriſſimi auri oblatione acceptabo. Nam pro illa humilitate & confidentia qua meam voluntatem requirit ab alio, voluntas ipſius unita fiet divinæ voluntati meæ, ſicut ex auro & argento in igne conflato fit electrum pretioſum.

DE FESTO PURIF. M. V.

Poſtquam impleti ſunt dies purgationis Mariæ. Luc. 2.

Lect. 16

Quare M. V. ſe purificandam ſiſterit.

SI illa quæ hodie in Templo Jeruſalem geſta ſunt oculo pietatis conſideremus, Maria procedente cum Jesu in ulnis, illumque inter brachia Simeonis & Annæ miro cum gaudio omnium juſtorum deponente: merito, ſi unquam, ei dicere poſſumus quod olim Angelus, quod Elizabeth à Spiritu ſancto edocta: *Ave gratia plena, Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus, & benedictus fructus ventris tui.* Mariæ nomen, inquit ſanctus Hieronymus idem eſt quod illuminatrix: Ecce implet nomen ſuum, lucem in ulnis ferens ad illuminationem gentium & gloriam plebis ſuæ Iſrael. Ave igitur Maria; gaudium tibi ſit ô illuminatrix noſtra: Sed quanto cum ſplendore; quanta cum pietate mulierum ſpecioſiſſima procedit? Verè gratia plena eſt in omnibus, in mente, in corpore, in inceſſu, in affectu: ita ut dicere liceat illud: *Quam pulchri ſunt greſſus tui in calceamentis, ô Filia Principis*; Quis vero procedit cum illa, niſi ille qui fuit novem menſibus in illa, & proceſſit ex illa; igitur Dominus tecum, ô Maria: innititur tibi: inniteris illi: aſcendis enim in templum innixa ſuper dilectum, ipſe te portat & ducit, licet tu illum ducere videaris & portare, Verè tu in mulieribus es benedicta quam hodie admirantur omnes mulieres, virgines, conjugatæ, viduæ. Etenim in templo ex parte totius ſexus muliebris Benedicit te Anne vidua pientiſſima, ſimilem edens vocem quam olim Elizabetha conjugata. Sed ideo eſt benedicta Maria, quia Benedictus Fructus Ventris quem portat, quem offert, qui poſtquam ipſam omnigena benedictione replevit, & jam eandem benedictionem in omnes per ipſam effundit. Hanc Simeon & Anna omneſque qui expectabant redemptionem Iſraël hodie participarunt; benedicentes Dominum, ab ipſo prius benedicti; lucem adventantem cum gaudio ſpectantes, ab ipſo interna luce præventi. *Lux orta eſt juſto, & rectis corde lætitia. Lætamini juſti in Domino & confitemini memoriæ ſanctificationis ejus.* Dum juſto Simeoni lux oritur, omnibus rectis corde lætitia cooritur: & ideo hodierna dies inſtituta eſt, ut divinæ lucis à Domino reddamur conſortes cum juſtis, & confiteamur memoriæ ſanctificationis ejus: quia in voluntate quia ſe ipſum in templo ſanctificavit, & in Mariæ ulnis obtulit Hoſtiam puram & ſanctam Patri æterno, nos etiam ſanctificati ſumus.

Cant. 7.

Pſ. 90.

Quæ cauſſa purificationis M. V. Exod. 13. Num. 18

Sed in particulari hic videamus, quam obligationem Maria habuerit ad hanc purificationem, vel ad infantis ſui oblationem. Duæ erant olim leges hanc rem concernentes. Una erat concernēs maſculos primogenitos, qui jubebātur offerri Deo, & redimi quinque ſiclis. Ideo autem voluit ſibi offerri primogenita, quia dum percuſſit primogenita Ægypti, primogenita Iſraelis conſervavit. Unde dicitur: *Sanctifica mihi omne primogenitum, quod aperit vulvam in filiis Iſrael.* Altera erat concernens puerperas, & pullum columbæ ſive turturem, aut duos pullos columbarum vel duos turtures ſi pauperes erant. De hac re agitur. *Mulier ſi ſuſcepto ſemine pepererit maſculū, immunda erit ſeptem diebus, juxta dies ſeparationis menſtruæ. Et die octavo circumcidetur infantulus; ipſa vero triginta*

Levit. 12

tribus

Leges antiquæ ut Chriſtum, ſic nec M. V. obligabant.

tribus diebus manebit in ſanguine purificationis ſuæ. Omne ſanctum non tanget, nec ingredietur Sanctuarium. Itaque per ſeptem dies nemini, ne marito quidem, cum ea verſari licebat, veſci, vel colloqui: per alios 33. dies arcebatur quidem à ſanctuario, ſed cum ea licebat veſci aut verſari. Hæ duæ leges Chriſtum nec Mariam concernebant. Non prima lex, quia agit de primogenitis qui aperiunt vulvam, Chriſtus autem cum ex virgine natus ſit, matris clauſtra non reſeravit; & ſic in rigore loquendo vulvam non aperuit, ideoque illa lege non comprehenditur. Et quidem ſpecialiter ſic legem expreſſiſſe Spiritum ſanctum, ut verbis expreſſis Chriſtus & Maria non comprehenderentur, communis eſt ſententia Doctorum. Altera etiam lex Mariam non obligat. Quia verba legis agunt de muliere quæ ſuſcepto ſemine peperit maſculum; Maria autem nec concepit, nec genuit ſuſcepto viri ſemine. Neque refert quod in Hebræo habeatur: Mulier quæ ſeminificaverit, ſeu quæ fecerit ſemen, ſive quæ genuerit, ita ut ſemē pro prole accipiatur (prout aliqui ſunt interpretati:) licet enim ſemen aliquando pro prole accipiatur, tamen ſeminificare eſt ſuſcepto ſemine parere, & emittere prolem ex ſemine conceptam; quod Mariæ non convenit. Itaque non eguit Maria purificatione, cujus integritatem filius non minuit, ſed ſacravit, quia ſine ſorde filium peperit ſanctiſſimè & puriſſimè, ut ſol radium ſuum, ut ſupra diximus. Non poterat de hac puerpera dici quod de aliis lex, præſcripit. *Omne ſanctum non tanget*; quandoquidem ipſum ſanctum ſanctorum in gremio tenebat, in ſinu fovebat, virgineo lacte nutriebat, inquit B. Euſebius Emiſſenus ſerm. de purificatione. *Nequaquam immunda judicatur, quæ ſancto Spiritu obumbrante, totius munditiæ, & ſanctitatis authorem genuiſſe probatur*, inquit S. Eligius. Dicere ergo poterat virgo. Quid mihi opus purificatione, cur abſtineam ab ingreſſu templi, cujus uterus neſciens virum templum factus eſt Spiritus Sancti. Cur non ingrediar templum, quæ peperi Dominum templi? Nihil in hoc conceptu nihil in hoc partu impurum, nihil purgandum, cum proles iſta fons ſit puritatis, & purgationem facere veniat delictorum. Quid ergo in me legalis purificat obſervatio, quæ puriſſima facta ſum ipſo partu immaculato? Interim licet hæc omnia poſſet dicere, voluit tamen varias ob cauſas legi huic ſe ſubdere.

Cauſſa purificationis B. Mariæ. 1. Ut Filio ſuo aſſimularetur.

Prima eſt, ut filio ſuo aſſimilaretur, qui cum omni peccato careret, voluit tamen fieri in ſimilitudinem carnis peccati, & peccatoris quoddam velut ſtigma ſibi in circumciſione inuri. Unde Bern. *O vere Beata Virgo, verè non habes cauſſam, nec tibi opus eſt purificatione; ſed nunquid filio tuo opus erat circumciſione? Eſto inter mulieres tanquam una earum, nam & filius tuus ſic eſt in numero puerorum.* Sicut ergo filius ejus voluit illam circumciſionis legem ſervare, ut humilitatem & obedientiam profiteretur; omnemque occaſionem ſcandali vel murmuris evitaret; eamdem ob cauſam Maria Virgo legem obſervat purificationis. Maxime, cum non foret cognitum eam virginem peperiſſe & ſine impuritate, ſcandali occaſio vitanda erat: quam etiam ob cauſſam Chriſtus cum ad tributum urgeretur, voluit ſolvere. Unde dicit Petro: *Quid tibi videtur Simon? Reges terræ à quibus accipiunt tributum, à filiis, an ab alienis?* Mox ſubdit: *Ut autem non ſcandalizemus eos vade ad mare, & mitte hamum, & eum piſcem qui primus aſcenderit tolle, & aperto ore ejus invenies ſtaterem; illum ſumens da eis pro me & te.* Hanc eandem ob cauſſam dicebat Apoſtolus: *Si eſca ſcandalizat fratrem meum, non manducabo carnes in æternum. Noli cibo perdere eum pro quo Chriſtus mortuus eſt.* Loquitur de idolothytis, ſive de cibis idolo conſecratis, quos aliqui comedebant libere & ſine conſcientia, alii vero inde ſcandalizabantur. Quantum autem murmuris aut ſcandali oriri potuiſſet ſi legis purificationem Maria non ſubiiſſet, ex eo colligi poteſt, quod multi ex ſanctis Patribus doceant ideo Joannis Baptiſtæ patrē Zachariam occiſum fuiſſe, quod cum myſterium de Virginis partu intelligeret, non arcuerit puriſſimam matrem à Templi loco qui Virginibus ex lege erat deſignatus. Erat vero hic locus inter Templum & Altare medius. Unde exiſtimant hunc eſſe Zachariam de quo Dominus: *Veniet ſuper vos omnis ſanguis, à ſanguine Abel juſti, uſque ad ſanguinem Zachariæ quem occidiſtis inter templum & altare.* Hujus ſententiæ eſt Sanctus Gregorius Nyſſenus de Chriſti Nativitate Sanctus Baſilius de humana Chriſti generatione. Origines in Matt. tract. 26. Cyrillus Alexandrinus adverſus Antropomorphitas. Teſtatur quoque Hippolytus Martyr apud Nicephorum lib. 2. c. 3. Zachariam patrem Joannis fuiſſe filium Barachiæ Sacerdotis. De illo etiam ſic ait Epiphanius de vita & interitu Prophetarum. *Zachariam Herodes ille Tyrannus juxta aram domumq; Dei occidit, effuſus eſt ſanguis ejus in veſtibulo templi.* Et Tertullianus in Scorpiaco c. 8. *Zacharias intra altare & ædem trucidatur, perennes ſui cruoris maculas ſilicibus aſſignans.* Quamvis igitur S. Hieronymus ſimplicitati credendū̃ aſſignet quod de Zachariæ nece & ſanguine dicitur, tamen ex his patet antiquorum id niti auctoritate, quod ſcilicet quia annuntiabat Chriſtum adveniſſe & ex Virgine ortum eſſe, & matrem hanc puriſſimam à Virginum loco arcendam non eſſe, neci crudeli occaſionem dederit. Unde Cyrillus loco citato ſic ait: *Quando audierunt Regem totius creationis ad humanam nativitatem divino conſilio procedere, veriti ne in ejus Regis poteſtatem venirent, eum qui hæc de partu teſtificatus erat interficiūt ſacrificantem* Necdum vero tempus erat ut ſeipſum Chriſtus mox natus proderet, aut Maria, & ideo ille ſubit circumciſionem, illa purificationem, quaſi de communi eſſent hominum ordine, & legi ſubditi ut cæteri, qui exempti erant & ex leges.

Matt. 17.

1. Cor. 8.

Zacharias quare occiſus

Matt. 23.

Secunda cauſa purificationis à Maria ſuſceptæ fuit,

2. Vt nos excitaret ad quarẽdam puritatem.

fuit, ut nos excitaret hoc exemplo ad quæ rendam puritatem, ſive ad purificationem ſpiritualem, ſicut filius ſuo exemplo in circumciſione carnis nos invitabat ad cordis circumciſionem. Hanc rationem affert S. Ber. ſerm. 7. inter parvos. *Quid eſt quod dicimus B. Mariam purificari? Quid vero quod ipſum Ieſum dicimus circumcidi? Enim vero tam non indiguit illa purificatione, quam nec ille circun.ciſione. Nobis ergo & hic circumciditur, & illa purificatur, præbentes exemplum pœnitentibus, ut à vitiis continentes, primum per ipſam continentiam circumcidamur deinde à commiſſis per pœnitentiam purificemur.* Amat Jeſus, amat Maria magnopere in nobis puritatem, docetque nos illam in templo quærere. Nam quia novit infirmitatem noſtram multis eſſe ſordibus obnoxiam, aperuit nobis in medio Eccleſiæ *fontem in ablutionem peccatoris & menſtruatæ.* Non ergo ſolum anima peccatis levibus obnoxia ibi reperit ablutionem; ſed etiam quantumlibet menſtruata, quantumlibet ſanguine cruenta & fæda: licet veſtimentum gerat mixtum ſanguine, quod in combuſtionem eſſet, & cibus ignis, ibi tamen purificatur. Hic eſt fons pœnitentiæ, qui patens dicitur, quia nulli clauſus, nec abſconditus: qui de domo David ſunt eum facile reperiunt, hoc eſt filii Eccleſiæ: & qui habitant in Ieruſalem ad eum lubenter accedunt; hoc eſt, qui ad viſionem & amorem pacis adſpirant. Maria quæ de domo David erat & in Ieruſalem procedebat, fonte illo non egebat, quia nec maculam culpæ cõtraxerat, nec legalis immunditiæ: fontem tamen illum omnibus habitantibus in Ieruſalem oſtendebat, & ad eum nos invitabat, ſciens noſtram indigentiam Si ergo nos Ieſum, ſi Mariam amare profitemur, cura ſit nobis continua puritatis acquirendæ & conſervandæ, puritatis inquam ſpiritus, cordis, carnis. Puritatem hanc diſcere poſſumus à Ieſu, & ab illo tamquam fonte eam derivare; quia origo eſt ſanctitatis omnis, non ſolùm ſecundum divinam naturam, ſecundum quam eſt eſſentialiter puriſſimus & ſanctiſſimus, ſed etiam ſecundum humanam: quia eius anima & caro deifica divinitate ſanctitatis & puritatis ſacratiſſimo chriſmate copioſiſſime eſt perfuſa, ut eam etiam in omnes valeat dirivare. Diſcere eandem puritatem poſſumus à Maria, in qua eminentiſſima fuit, etiam ſuper omnes Angelos, ſanctimonia mentis & corporis: & per illam tamquam per aquæ ductum in nos poteſt derivari, ſi illi corde ſincero adhæreamus.

Pœnitentia fons patens.

3. Vt ſolemniter in templo filium offerret. Agg. 2.

Tertia cauſa fuit, ut occaſione hujus obſervantiæ legalis ſolemniter filium ſuum offerret in templo. Volebat enim ipſe mox ab infantia templum illud honorare, & implere Aggæi prophetiam; *Veniet deſideratus cunctis gentibus, & implebo domum iſtam gloria, dicit Dominus exercituũ & magna erit gloria domus iſtius noviſſimæ plusquam primæ.* Longè major fuit gloria primi templi in ſtructura magnifica, quam ſecundi à Zorobabele in reditu à captivitate exſtructi; ſed tamen dicitur fore major gloria hujus ſecundi, quia Chriſtus erat illud ingreſſurus, ibi ſe oblaturus, ibi concionaturus, & miracula patraturus. Gloria ergo illius domus primæ in eo fuit quod Deus in nube in illud deſcenderit: gloria domus ſecundæ in eo quod Deus homo ibi viſibiliter ſe præſentaturus foret, Gloria domus primę in eo quod multitudo hoſtiarum ibi ſit offerenda; ſed gloria domus ſecundæ in eo quo primogenitus Dei filius hodie in eo ſit oblatus, omnes continens & conſummans hoſtias, de quo etiam Malachias: *Statim veniet ad templum ſanctum ſuum Dominator quem vos quæritis, & Angelus teſtamenti quem vos vultis.* Volebat etiam Chriſtus (qui à primo inſtanti quo homo factus eſt in carne paſſibili perpetuo fuit victima ante faciem patris) omnibus modis pro nobis in ſacrificium offerri, & hæc eſt publica & ſolemnis oblatio qua ei ſiſtitur incruentè. Volebat & ipſe non ſolum nos redimere, ſed etiã pro nobis redimi: quod factum eſt, dum inſtar aliorum primogenitorum quinque ſiclis eſt redemptus, ut præcipiebatur. Virgo ergo ſanctiſſima cum obtulit ſine Agno, quia ipſa agnum verum offerebat. Ipſum quoque redemit, non tam ſuo quam totius mundi nomine; & ideo jam totus noſter cenſetur, non ſolum ut à Patre datus, ſed etiam ut à Matre redemptus. Sic quod de eo canitur: *Ieſu noſtra redemptio, amor & deſiderium,* dupliciter verum eſt, active ſcilicet & paſſive, quia & pro nobis redimi dignatus eſt in templo, & nos redimere voluit in patibulo. Utrobique interim in Sacrificium eſt oblatus, & quidem ut dixit Propheta Iſajas: *Oblatus eſt quia voluit* Nam & modo oblatus eſt, non quia opus habuit, aut quia ſub legis edicto fuit; ſed quia ita voluit, & quia ita Patrem velle agnovit. Et in cruce oblatus eſt, non quia meruit, aut quia Iudæus prævaluit, ſed quia ipſe voluit; ut voluntariè noſipſos ei Sacrificaremus, qui voluntarie ſe ipſum pro ſalute noſta obtulit, quotieſcumque obtulit: *Ergo pro eis* (inquit ille) *Sanctifico me ipſum.*

Malach. 3.

Num. 18.

Iſa. 53.

Ioan. 17.

Sed utriuſque oblationis & Sacrificii digna eſt conſideratione differentia.

Differentia Oblationis Chriſti in templo, & in cruce.

1. Hic velut matutinum eſt ſacrificium, poſtmodum ſequetur veſpertinum, ut implicatur figura Agni, qui præcipitur offerri mane & veſperi.

Exo. 24. Num. 28.

2. In matutino offertur inter brachia matris, in veſpertino inter brachia crucis. Nunc offertur miro cum gaudio ſpecioſus ille forma præ filiis hominum, tunc autem diro cum lamento noviſſimus virorum vir dolorum.

3. Nunc Mater Paterque dicere poteſt: *Hic eſt filius meus dilectus in quo mihi complacui*: tunc vero Patri dicet quaſi derelictus. *Deus Deus meus ut quid dereliquiſti me;* Matri vero quaſi eam derelinquens, *Mulier ecce filius tuus.*

4. Nunc offertur in templo gloriæ & odoris, tunc in loco infamiæ & fœtoris.

5. Nunc offertur cum cereis & lumine; tunc

cœli luminaribus ſubtractis ubique factæ ſunt tenebræ.

6. Nunc offertur cum benedictione Simeonis & Annæ, omniumque juſtorum expectantium redemptionem Iſraël: tunc cum maledictione multorum blaſphemantium Redemptorum Iſraël.

7. Nunc redimitur quinque ſiclis, tunc redimet omnes quinque plagis.

8. Nunc cum præconio introducitur intra ſancta, tunc cum improprio ejicietur extra caſtra.

9. Sacrificium quidem hoc jucundius, dum offertur incruente; ſed iſtud erit plenius, quod non conſummabitur niſi toto exhauſto ſanguine. Utrumque tamen fit ardenti amore noſtri, & ideo utrumque debet ardenter imprimi noſtro cordi, quod ſibi optat offerri in perfecti holocauſtum amoris. Nam & propterea Maria obtulit primogenitum ſuum, ut doceret nos Deo offerre primogenitum noſtrum. Quod eſt autem primogenitum in nobis, niſi cor noſtrum, quod primū vivens, & ultimum eſt moriens, ergo illud primo viventi, vitæ auctori conſecrandum & cum Chriſto primogenito Mariæ, primogenito omnis creaturæ, indiviſibiliter conjungendum: in qua unione non poterit non eſſe Patri acceptiſſimum.

4. Vt doceret proles mox à partu Deo offerendas. *Quarta cauſſa* purificationis Mariæ fuit, ut doceret mulieres omnes fructum ſuum mox à partu Deo offerre. Ad hoc nempe matrimonium inſtitutum eſt, ut terram impleat fidelibus, qui poſtmodum in cœlo impleant numerum electorum; nam per illud multiplicantur animæ quæ in æternitate Deū debent benedicere. Unde mox ab utero proles Deo ſunt offerendæ. *Aug. l. 1. confeſſ.* Sic B. Monica Auguſtinum Deo obtulerat, qui fatetur ſe ex Matris utero ſal quoddam Dei guſtaſſe, matris pietate illud ori animæ ejus inſtillante. Sic B. Alæta Mater Bernardi proles omnes quas gignebat in ulnas ſumebat, & Jeſu Chriſto offerebat, conſecrabat; atque ex eo tempore eas tractabat quaſi res ſacras, ſacrumque depoſitum ſibi à Deo commiſſum; quod adeo fæliciter ſucceſſit; ut ſeptem ſanctiſſimas nacta ſit proles divino mancipatas obſequio. *Surius 20. Aug.* Sic Mater B. Edmundi mox à nativitate eum Deo ſacravit; & quia præter communē naſcentium morem mundus è maternis viſceribus prodierat ſingulari ſcilic. Dei beneficio ſic futuram ejus puritatem inſinuabat ita ut mundiſſimus pannus cui involutus fuit nullam maculam contraheret; ideo mater in baptiſmo cum Edmundum tamquam à munditia nuncupandum cenſuit. *Surius 16. Nov.* Et exinde puritatis ejus magnam curam habuit, monitis & inſtructione continua. Sic Lauduna mater S. Elzearii Comitis, ſuum hūc primogenitum mox ferventi devotione Deo offerens dixit: *Domine Deus ad cuius imperiū omnes exiſtunt creaturæ, gratias tibi ago pro hoc filio tua benignitate mihi donato, humiliterque oro ut eum ſervum accipias, & tua benedictionis gratiam ei largiaris. Quod ſi tu illum noſti divinæ voluntati tuæ fore rebellem; ubi ſacro baptiſmate erit candidatus, illum ſine mora è medio tolle. Satius enim eſt innocentem & nullis propriis auctum meritis tecum vivere, & mundo emori, quam in hac mortali vita tuam offendere Majeſtatem.* *Surius in vita 28. Septemb.*

Cauſſa ceremoniarum puerperarum poſt partum. Hinc etiam eſt, quod ad imitationem B. Mariæ poſt partum procedūt cum prole Matres ad Eccleſiam, ut reddant Deo gratiarum actionem qui eas è periculo partus incolumes reddidit: ſimulque ut offerant ſe & fructum ſuum divinæ majeſtati, implorata per preces Sacerdotis & Eccleſiæ benedictione pro ſe & prole. Unde nec ſine myſterio ſunt ceremoniæ tunc adhibitæ. Primo veniunt cum cereo & lumine, Chriſtum ſibi propitium optantes qui lumen eſt de lumine, gratiaſque illi agentes quod lucem vitæ lucemque gratiæ proli dignatus ſit impertiri. Secundo, à ſacerdote capiti earum ſuperponitur ſtola, deſignans à filio Dei mortalitatis noſtræ ſtola induto omnem benedictionem derivari, & per illum immortalitatis ſtolam in Adam perditam recuperari. Tertiò, recitatur oratio in memoriam Præſentationis Jeſu & Purificationis Mariæ: *Omnipotens ſempiterne Deus majeſtatem tuam ſupplices exoramus, ut ſicut Vnigenitus tuus cum noſtræ carnis ſubſtantia in templo eſt præſentatus, ita facias hanc famulam tuam purificata tibi mente præſentari.* Quarto recitatur Evangeliū S. Ioannis, in quo continetur quomodo filius Dei dedit nobis poteſtatem filios etiam Dei fieri, & ex Deo naſci; ad quem effectum habitavit in nobis, & Verbum caro factum eſt. Quinto monentur (juxta rituale diœceſis noſtræ) ne puerum ſecum in lecto eodem collocent, quia frequenter grave illis inde imminet periculum. Accedant ergo ad templum puerperæ, non Iudaico ritu, ſed imitatrices Mariæ; nec vim ponant in diebus purificationis, ſed ubi integram recuperarint valetudinem poſſunt accedere. Nec etiam diem obſervent, an ſit dies Martis, Iovis aut Sabbati, Omnis enim dies ad id aptus debet judicari. *Damnabilis ſuperſtitio puerperarum in die egreſſus poſt partum.* Unde illæ quæ die Lunæ Mercurii, aut Veneris cavent accedere (tales nunnullæ reperiuntur) non id agere poſſunt ſine ſuperſtitione & vana obſervatione; quaſi aliquis dies fælix, alter ſit infelix. An forte dies Veneris ſanguine Chriſti conſecratus, non eſt oportunus ut infans in illo Deo offeratur & conſecretur? Quòd ſi Chriſtus in die dominico natus eſt (ſecundum veriorem opinionem) Mariæ purificatio in diem Mercurii incidert, ut patebit computanti 40. dies: ergo ille dies non eſt reputandus quaſi inter minus fœlices pro puerperis.

Concludamus, & pro coronide adjiciamus Mariam nō ſolum Jeſum obtuliſſe & redemiſſe quinque ſiclis, (valebat ſiclus florenum noſtrum brabanticum) ſed etiam obtuliſſe duos turtures, vel duos pullos columbarū, quæ erat oblatio pauperum. De hac re agens Origines hom. 14. in Lucam ait: *Ego aves iſtas beatas puto quæ pro ortu Domini oblatæ ſunt: Et quomodo aſinam Balaam miror, & fælicitate accumulo, quia digna fuerit non ſolùm videre*

dere Angelum Dei, ſed etiam ore reſerato in humanum ſermonem erumpere; ſic multo amplius has volucres prædico, eaſque ſuſtollo quod pro ſalvatore oblatæ ſunt. Quod vero idem Origenes inſinuat ibidem non fuiſſe veras aves, ſed ſicut in ſpecie columbæ Spiritus apparuit, ita hic fuiſſe ſpeciem turturis aut columbæ; id inquam rejiciendum eſt, nam proprietas ſcripturæ requirit ut veras fuiſſe turtures vel columbas aſſeramus. Habebant tamen & illæ ſignificationem myſticam à SS. Patribus inſinuatam.

Columba & turtur myſticè quid ſignificent.

1. De hac re ſic loquitur *S. Ambroſ.* 5. Hexameron. c. 19. *Dei lex hec caſta hoſtia munus elegit. Hoc eſt enim verum Chriſti Sacrificium, pudicitia corporalis & gratia ſpiritualis, pudicitia ad turturem refertur ad columbam gratia.* Hæc ille.

Beda in hom.

2. Sic loquitur eadem de re Beda, *Columba ſimplicitatem, turtur indicat caſtitatem, quia & columba ſimplicitatis, & caſtitatis amator eſt turtur, ita ut ſi conjugem caſu perdiderit, non ultra aliam quærere curet. Merito ergo turtur & columba efferuntur in hoſtiam Domino, quia ſimplex & pudica converſatio eſt illi juſtitiæ acceptum ſacrificium.*

Ibidem.

3. *Aliam addit ſignificationem idem Beda. Cum utraque avis propter conſuetudinem gemendi præſentes ſanctorum luctus ſignificet, in hoc tamen differunt, quod turtur ſoli vagus, columba gregatim volare conſuevit; & ob id iſte ſecretas orationum lachrymas, illa publicos Eccleſiæ conventus inſinuat. Vel columba, quæ gregatim volat, activæ vitæ frequentiam demonſtrat: turtur vero, qui ſingularitate gaudet, ſpeculativæ vitæ culmina denunciat. Et quia æquè utraque creatori accepta eſt hoſtia conſultè Lucas utrum turtures an pulli columbarum pro Domino ſint oblati non dixit, ne unum alteri vivendi ordinem præferret, ſed utrumque ſequendum doceret.* Hæc Beda ſuper Lucam.

Offeramus & nos cum Maria per turturem, vel duos pullos columbarum: averſionem à peccato, converſionem ad Deum; odium peccati, amorem Dei. Offeramus par turturum; corporis & animæ puritatem. Offeramus intellectum & voluntatem, Offeramus adorationem profundam & dilectionem ſinceram. Offeramus totum hominem exteriorem. Offeramus totam interiorem gementes vitam præteritam.

LECT. 56

DE CEREIS ACCENSIS.

Lumen ad revelationem gentium & gloriam plebis tuæ Iſraël. Luc. 2.

De candelis hujus feſti & earũ ſignificatione.

HOc Feſtum vocatur etiam *feſtum candelarum, ſive Candelaria* à candelis ſcilic. tunc ſolenniter benedici ſolitis, quia unuſquiſque fidelis in hac feſtivitate cum cereo accenſo ſolebat ſe in templo ſiſtere. Hunc vero morem primò introductum exiſtimant antiquitus, ad tollendum abuſum Gentilium, qui adhuc inter aliquos noviter ad fidem converſos vigebat. Solebant nempe Romani Kalendis Februarii ad honorem Februæ (hæc dicitur fuiſſe mater Martis qui eſt Deus Belli) tota nocte civitatem luſtrare cum cereis & facibus: & hoc fiebat de quinto in quintum annum, unde & dictum eſt *Luſtrum*, quod & modo quinque annorum ſpatium Latinis ſignificat. Ideò verò hanc Februam Deam venerabantur, ut Mars ejus filius felicem eis victoriam in bellis concederet. Item hic menſis Februarius dicatus erat Februo, id eſt Plutoni, aliiſque diis inferni, quibus tunc ſacrificabant pro animabus ſuorum anteceſſorum, ut illis ei illi forent propitii, & offerentes eam ob cauſam ſolemnes hoſtias, tota nocte vigilabant cum cereis. Item dixerunt antiqui Proſerpinam Jovis & Cereris filiam, flores dum colligeret, à Plutone raptam ad inferos, eique connubio junctam, quam Mater Ceres requiſivit per totum orbem, accenſis facibus. Hinc nata ſuperſtitio, ut mulieres Romanæ Kalendis Februarii nocte tota lumina geſtarent in memoriam quæſitæ Proſerpinæ. Ita Beda cap. 10. lib. de ratione temporum. Quapropter Sergius Papa dicitur hanc conſuetudinem ſuperſtitioſam commutaſſe in pium hunc morem luminis ubique accenſi in honorem Virginis Matris, & Filii ejus JESU CHRISTI. Sed quamcumque ob cauſſam & à quocunque mos iſte pius introductus fuerit, certum eſt omnino in Eccleſia antiquum eſſe; nam etiam illius meminit Cyrillus Jeroſolymitanus ſic in hac feſtivitate ajens: *Læti hodie lampades ornemus, jamque filii lucis, ceras Chriſto vera Luci offeramus Quoniam lumen ad revelationem gentium mundo apparuit, ideo lumina reſplendeamus.* Sunt igitur hujus luminis ſacri plures ſignificationes myſticæ.

Vide has nationes apud Iacobum Voragine ſer. 5. de hoc feſto.

Cereus accenſus Chriſtũ deſignat.

Primò Cereus accenſus aptiſſimè deſignat Chriſtum. Nam cera carnem ejus ſignificat, quæ genita eſt ex Virgine ſine corruptione, ſicut etiam apes ceram ſuam ſine corruptione gignunt. Lychnus verò ſignificat Chriſti animam, in noſtra carne velut in cera latentem. Ignis autem accenſus deſignat divinitatem eſt enim divinitas ignis ardens, & lux illuminans, à qua omnis ardor, omne lumen in Chriſti animam primum, deinde & in fideles omnes derivatur. Et quia Chriſtus noluit mox ſuam omnibus manifeſtare divinitatem, ſed certis temporibus, certiſque perſonis paulatim ejus lucem oſtendit, *in manibus ſuis abſcondit lucem, & de ea annuntiat amico ſuo*, inquit Job; ideo quædam ſunt feſtivitates quæ ſpecialiter poſſunt feſta luminis appellari.

Iob. 36.

Quædam feſta ſpecialiter feſta luminis appellantur.

Primum eſt Nativitatis Domini feſtum, cujus prima Miſſa rememorat nobis quomodo ipſe in die æternitatis proceſſerit à Patre tamquam lumen de lumine: Secunda, quomodo lucem ſpiritualem voluerit nobis ingenerare; *Lux fulgebit hodie ſuper nos*, canit tunc Eccleſia: Tertia, rememorat nobis Nativitatem ejus in carne, per quam hæc lux orta eſt nobis, in cujus lucis ſymbolum claritas